การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกับประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่น

Public Participation in Local Development Planning and the Effectiveness of Local Development

นางสาววิรา ศรประสิทธิ์

Vira Sornprasit

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา ฉะเชิงเทรา

Faculty of Political Science, Local Government Program, Chalermkarnchana University

E-mail: Vhira.ryun24@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกับประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลของการพัฒนาท้องถิ่น 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนกับประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่น และ 4) เสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการพัฒนาท้องถิ่น

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาหรืออาศัยอยู่ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างกำหนดตามหลักเกณฑ์ทางสถิติ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน รวมทั้งการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตามความเหมาะสม

ผลการวิจัยคาดว่าจะสะท้อนให้เห็นว่าการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตั้งแต่การรับรู้ข้อมูล การแสดงความคิดเห็น การร่วมตัดสินใจ การร่วมดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการพัฒนาท้องถิ่น โดยเฉพาะการพัฒนา

โครงการที่ตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ การส่งเสริมช่องทางการมีส่วนร่วมที่หลากหลาย การสื่อสารข้อมูลอย่างโปร่งใส และการนำข้อเสนอของประชาชนไปใช้ประกอบการตัดสินใจอย่างเป็นรูปธรรม จะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นและประสิทธิผลของการบริหารงานท้องถิ่นได้

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของประชาชน, แผนพัฒนาท้องถิ่น, ประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่น, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, จังหวัดฉะเชิงเทรา

Abstract

This research entitled “Public Participation in Local Development Planning and the Effectiveness of Local Development: A Case Study of Local Administrative Organizations in Chachoengsao Province” aims to: (1) examine the level of public participation in local development planning; (2) investigate the effectiveness of local development; (3) examine the relationship between public participation and local development effectiveness; and (4) propose guidelines for enhancing public participation in order to improve local development effectiveness.

This study employs a quantitative research approach. The population consists of people residing in the areas under local administrative organizations in Chachoengsao Province. The sample size is determined according to appropriate statistical principles. A five-point Likert scale questionnaire is used as the research instrument. Data are analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson’s correlation coefficient. Multiple regression analysis may also be employed as appropriate.

The expected findings indicate that providing opportunities for citizens to participate in local development planning through information access, expressing opinions, decision-making, implementation, and monitoring and evaluation is associated with the effectiveness of local development. In particular, meaningful public participation can contribute to the formulation and implementation of development projects that correspond to local problems and community needs. Therefore, enhancing diverse participation channels, providing transparent information, and incorporating citizens’

recommendations into actual decision-making processes are important mechanisms for strengthening public trust and improving the effectiveness of local administration.

Keywords: Public Participation, Local Development Planning, Local Development Effectiveness, Local Administrative Organizations, Chachoengsao Province

บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกสำคัญของการบริหารราชการที่มุ่งกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่พื้นที่ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่ของตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมิได้มีบทบาทเพียงการจัดบริการสาธารณะเท่านั้น แต่ยังมีหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความเข้มแข็งของชุมชน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกระบวนการสำคัญในการกำหนดทิศทางและลำดับความสำคัญของการพัฒนาพื้นที่ เนื่องจากแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดโครงการ และกิจกรรมให้สอดคล้องกับปัญหา ความต้องการ และศักยภาพของพื้นที่ อย่างไรก็ตาม หากกระบวนการจัดทำแผนขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นไม่สะท้อนปัญหาที่แท้จริงของประชาชน หรือโครงการที่ได้รับการบรรจุในแผนอาจไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารท้องถิ่นในระบอบประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมไม่ได้หมายถึงเพียงการเข้าร่วมประชุมเท่านั้น แต่ครอบคลุมตั้งแต่การได้รับข้อมูลข่าวสาร การแสดงความคิดเห็น การร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นจังหวัดที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากการขยายตัวของชุมชน การพัฒนาอุตสาหกรรม การขยายตัวของเมือง และการเปลี่ยนแปลงด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่งผลให้แต่ละพื้นที่มีปัญหาและความต้องการด้านการพัฒนาที่แตกต่างกัน องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องจัดทำแผนพัฒนาที่สามารถตอบสนองต่อบริบทของประชาชนในแต่ละพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกับประสิทธิผลของการพัฒนาท้องถิ่น โดยเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นกรณีศึกษา เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และเพิ่มประสิทธิผลในการจัดบริการสาธารณะให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนกับประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่น
4. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อเพิ่มประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่น

สมมติฐาน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา

สมมติฐานย่อย ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่น
2. การมีส่วนร่วมด้านการแสดงความคิดเห็นมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่น
3. การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่น
4. การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่น
5. การมีส่วนร่วมด้านการติดตามและประเมินผลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่น

กรอบแนวคิดการวิจัย

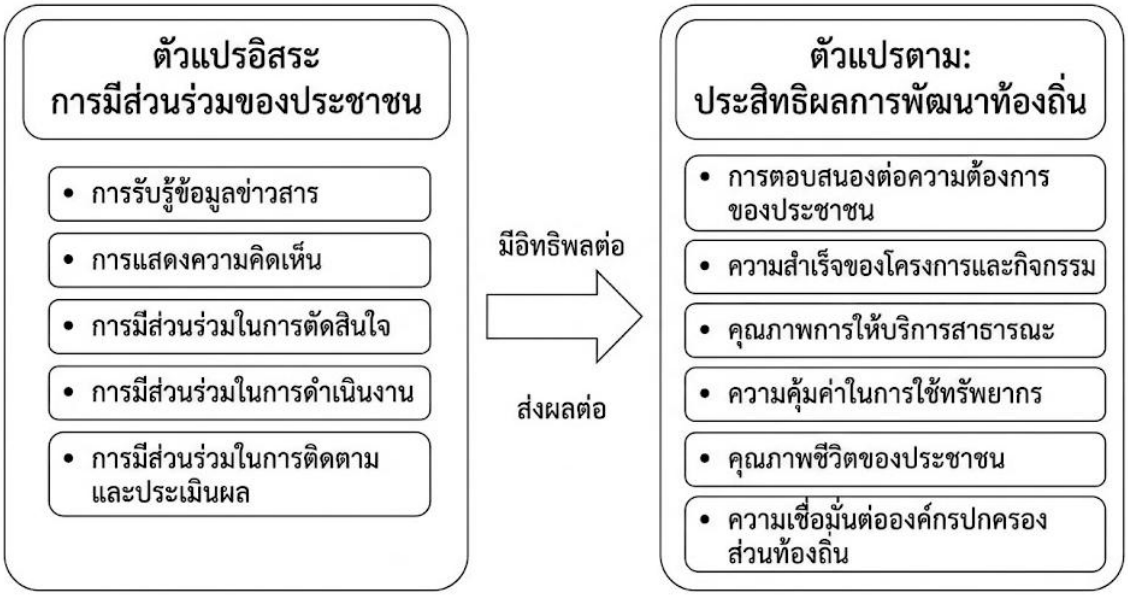
การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกับประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยนำแนวคิดของ Cohen และ Uphoff (1980) มาเป็นแนวทางในการกำหนดองค์ประกอบของการมีส่วนร่วม ประกอบกับแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลในการบริหารงานภาครัฐ เพื่อกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยกำหนดให้การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

1) การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
2) การแสดงความคิดเห็น
3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
4) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และ
5) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ส่วนประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่นเป็นตัวแปรตาม

ซึ่งพิจารณาจากการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ความสำเร็จของโครงการและกิจกรรม คุณภาพการให้บริการสาธารณะ ความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร และผลลัพธ์ต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้ง 5 ด้าน กับประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และอาศัยอยู่ในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา

กลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยใช้หลักเกณฑ์ทางสถิติที่เหมาะสมกับจำนวนประชากร และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสามารถสะท้อนความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

หมายเหตุสำหรับฉบับส่งอาจารย์: ควรระบุจำนวนประชากร จำนวนกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่างให้ตรงกับพื้นที่ อปท. ที่ผู้วิจัยเลือกศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
2. การแสดงความคิดเห็น
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
4. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
5. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่น ครอบคลุมด้านความสำเร็จของโครงการ การตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน คุณภาพบริการสาธารณะ ความคุ้มค่า และผลลัพธ์ต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน

แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารท้องถิ่นและการวิจัย เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach’s Alpha Coefficient)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. ค่าความถี่ (Frequency)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย (Mean)

4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
5. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
6. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมที่สามารถอธิบายหรือพยากรณ์ประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่น

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล โดยคาดว่าจะพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในระดับปานกลางถึงมาก ทั้งนี้ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการแสดงความคิดเห็นอาจมีระดับการมีส่วนร่วมสูงกว่าการมีส่วนร่วมในขั้นตอนการตัดสินใจและการติดตามประเมินผล ซึ่งสะท้อนว่าประชาชนอาจได้รับโอกาสให้เข้าถึงข้อมูลและแสดงความคิดเห็น แต่ยังมีข้อจำกัดในการเข้ามามีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจและการตรวจสอบผลการดำเนินงาน

ระดับประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่น

ประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาจากความสำเร็จของโครงการ การตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน คุณภาพบริการสาธารณะ ความคุ้มค่า และผลต่อคุณภาพชีวิต คาดว่าจะพบว่าประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยประชาชนให้ความสำคัญกับการดำเนินโครงการที่สามารถแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน เช่น ถนน น้ำประปา การระบายน้ำ การจัดการขยะ ความปลอดภัย และสาธารณูปโภคพื้นฐาน

ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมกับประสิทธิผล

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์คาดว่าจะพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่น กล่าวคือ เมื่อประชาชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น ย่อมมีแนวโน้มทำให้การพัฒนาท้องถิ่นสามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้ดีขึ้น โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ ซึ่งเป็น

กระบวนการที่ช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับข้อมูลจากประชาชนโดยตรง และสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการกำหนดโครงการ และจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนา

อภิปรายผล

ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อประสิทธิผลของการพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากประชาชนเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับปัญหาและสภาพพื้นที่มากที่สุด การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การกำหนดปัญหา การเสนอความต้องการ การจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ตลอดจนการติดตามผลการดำเนินงาน จึงช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดนโยบายและโครงการได้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่แท้จริง

นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมยังช่วยสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของการพัฒนาให้แก่ประชาชน เมื่อประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการหรือกิจกรรม ย่อมมีแนวโน้มที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินงานและติดตามผลมากขึ้น ขณะเดียวกันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็สามารถใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นช่องทางในการสร้างความโปร่งใสและความรับผิดชอบต่อประชาชน

อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้นเฉพาะในรูปแบบการรับฟังความคิดเห็นหรือการเข้าร่วมประชุมอาจยังไม่เพียงพอ หากประชาชนไม่มีโอกาสเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจหรือไม่มีการนำข้อเสนอไปพิจารณาอย่างเป็นรูปธรรม การมีส่วนร่วมดังกล่าวอาจเป็นเพียงการมีส่วนร่วมในระดับการรับฟังเท่านั้น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมให้ประชาชนสามารถเข้ามามีบทบาทในทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ครอบคลุมทุกขั้นตอนของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
2. ควรประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่ายและหลากหลายช่องทาง
3. ควรนำข้อเสนอของประชาชนมาจัดลำดับความสำคัญและชี้แจงผลการพิจารณาอย่างชัดเจน

4. ควรเพิ่มช่องทางการมีส่วนร่วมผ่านระบบออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้สามารถเสนอปัญหาและความคิดเห็นได้
5. ควรส่งเสริมบทบาทของผู้นำชุมชน กลุ่มประชาชน และภาคประชาสังคมในการร่วมติดตามการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดทำฐานข้อมูลปัญหาและความต้องการของประชาชนในแต่ละชุมชนอย่างเป็นระบบ และนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งควรจัดให้มีการติดตามประเมินผลโครงการร่วมกับประชาชนภายหลังการดำเนินงาน เพื่อให้ทราบว่าโครงการสามารถแก้ไขปัญหาและสร้างประโยชน์แก่ประชาชนได้มากน้อยเพียงใด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร สมาชิกสภาท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ และผู้นำชุมชน เพื่อให้เข้าใจปัจจัยที่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนระหว่างเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด
3. ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่อาจมีผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาท้องถิ่น เช่น ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความโปร่งใส การบริหารงบประมาณ และสมรรถนะของบุคลากร
4. ควรศึกษาผลของการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

สรุป

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยยกระดับประสิทธิผลของการพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงประเด็น การมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพควรครอบคลุมตั้งแต่การรับรู้ข้อมูล การแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดฉะเชิงเทรา การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมให้มีความต่อเนื่อง โปร่งใส และสามารถสะท้อนผลกลับไปยังประชาชนได้อย่างชัดเจน จะเป็นแนวทางสำคัญ

ในการทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และสามารถนำไปสู่การพัฒนาที่ตอบสนองต่อความต้องการ ของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิผลและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1980). Participation's place in rural development: Seeking clarity through specificity. *World Development, 8*(3), 213–235.

Arnstein, S. R. (1969). A ladder of citizen participation. *Journal of the American Institute of Planners, 35*(4), 216–224.

United Nations. (2008). *People Matter: Civic Engagement in Public Governance*. New York: United Nations.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (ม.ป.ป.). *แนวทางการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (ม.ป.ป.). *การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.

สำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา. (ม.ป.ป.). *ข้อมูลพื้นฐานและแผนพัฒนาจังหวัดฉะเชิงเทรา*. ฉะเชิงเทรา: สำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา.